

**COMASAREA PARCHETELOR
DE PE LÂNGĂ JUDECĂTORII**

FUNKY CITIZENS este o organizație non-guvernamentală, independentă și apolitică, fondată în anul 2012. Ne dorim să construim instrumente de advocacy bazate pe cercetare, pe date concrete și pe facilitățile oferite de comunicarea online. Instrumentele noastre au scopul de a fi educaționale și să ducă la acțiune, încurajând cetățenii să se implice în inițiative de responsabilizare a guvernării în care pot vedea și avea impact. Agregând și educând cetățeni "Funky" în jurul acestor instrumente, credem că putem construi înțelegerea și capitalul uman necesare pentru a crea o democrație mai participativă, responsabilă și transparentă în România

Indicele de performanță al parchetelor 2015 a fost elaborat în cadrul platformei www.onoratainstanta.ro, dezvoltată de asociația Funky Citizens cu sprijinul Programului pentru Statul de Drept în Europa de Sud-Est al Fundației Konrad Adenauer.

OPEN JUSTICE 2.0 FOR ROMANIA—ONORATĂ INSTANȚĂ 2

Funky Citizens/Codru Vrabie

cu sprijinul colegelor Alina Calistru și Elena Calistru

21 noiembrie 2015

SUMAR

În ciuda performanțelor instituționale chiar surprinzătoare ale instanțelor și parchetelor mici, când o judecătoreie funcționează cu doar 2 judecători, iar un parchet de pe lângă o judecătoreie funcționează cu numai 1 procuror, apar întrebări cu privire la capacitatea unor astfel de instituții de a se proteja față de riscurile/tentațiile de corupție. În unitățile de parchet care au foarte puțini procurori, unde nu se poate recurge la o repartizare cu adevărat aleatorie a dosarelor, există pericolul ca dosarele să fie amânate sau mușamalizate. Cel puțin 45% (dacă nu chiar 60%) dintre parchetele de pe lângă judecătorii nu pot aplica măsura repartizării aleatorii a dosarelor, nici ca măsură de management al riscurilor, nici din perspectiva prevenirii corupției. Recomandăm adoptarea unui act de administrare, inițiat de PICCJ (cu acceptul MJ) și aprobat de CSM, prin care să fie comasate unitățile de parchet de pe lângă judecătoriile de pe raza unui județ. Aceste parchete „județene” ar continua să deservească toate judecătoriile de pe raza competenței teritoriale a unui tribunal, printr-o repartizare aleatorie cu adevărat eficientă. Mai mult decât atât, aceste parchete comasate ar avea o performanță generală mai bună decât 4 dintre marile unități de parchet care funcționează acum pe lângă judecătoriile sectoarelor din București.

ABREVIERI

CSM—Consiliul Superior al Magistraturii

DNA—Direcția Națională Anticorupție

ICCJ—Înalta Curte de Casație și Justiție

INM—Institutul Național al Magistraturii

MCV—Mecanismul de Cooperare și Verificare al Comisiei Europene pentru România și Bulgaria

MJ—Ministerul Justiției

PICCJ—Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

SDSJ—Strategia de Dezvoltare a Sectorului Judiciar

SNA—Strategia Națională Anticorupție

#1 CONTEXT

Performanța instituțională în justiție este un subiect care se bucură de o foarte mare atenție, cel puțin din partea experților independenți și a instituțiilor publice. În [Strategia Națională Anticorupție 2012-2015](#) și în [Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020](#) se pune accentul pe identificarea și extinderea bunelor practici care ar putea spori performanța instituțiilor publice. Desigur, metodele de măsurare a performanței pot diferi, punând accentul fie pe activitatea individuală a oamenilor care lucrează în instituții, fie pe rezultatele obținute de instituțiile respective, în desfășurarea activității lor. Astfel, în justiție, există deja o multitudine de evaluări independente ale performanței instituționale a instanțelor și parchetelor, respectiv ale performanței individuale a magistraților judecători și procurori.

Una dintre provocările cele mai dificile ale acestor evaluări este legată de găsirea unor soluții care să consolideze și să perpetueze bunele practici identificate și/sau doar intuite. În justiție, instanțele și parchetele foarte mici sunt privite cu scepticism, pentru că există așteptarea „din oficiu” ca astfel de instituții să aibă o performanță mai degrabă nesatisfăcătoare. Totuși, din evaluarea instituțională făcută de Funky Citizens, pe portalul [OnorataInstanta.ro](#), vedem că [Judecătoria din Târgu Lăpuș](#), ca și [Parchetul de pe lângă aceasta](#), depășesc performanțele unor instanțe sau parchete mari. În ciuda performanțelor obținute, când o astfel de instanță funcționează cu numai 2 judecători, iar un astfel de parchet funcționează cu numai 1 procuror, apar întrebări de altă natură, cu privire la capacitatea unor astfel de instituții de a se proteja față de riscurile/tentațiile de corupție.

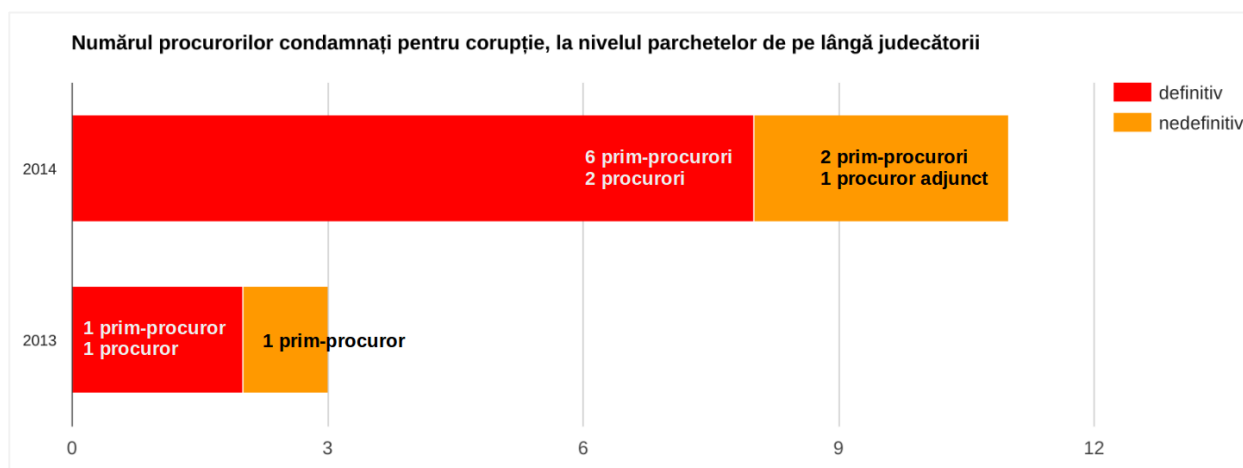
Problema desființării unor *instanțe* mici (exclusiv la nivel de judecătorii), eventual prin comasarea acestora cu alte instanțe din vecinătatea geografică, este deja pe agenda Consiliului Superior al Magistraturii, dar încă mai așteaptă o soluție, cu sprijinul Ministerului Justiției și, posibil, chiar al Parlamentului. La nivelul *parchetelor* mici (de pe lângă judecătorii), chestiunea comasării unităților de parchet s-ar putea soluționa mai rapid, doar cu concursul Ministerului Justiției, însă problema nu este foarte vizibilă pe agenda CSM. În mod foarte concret, în unitățile de parchet care au foarte puțini procurori, există pericolul ca unele dosare să fie amânate sau mușamalizate, pentru simplul motiv că nu se poate recurge la o repartizare cu adevărat aleatorie a dosarelor (măsura #10 din [Inventarul măsurilor preventive SNA](#)).

ISTORIC

Așa cum arătam în [documentele de poziție din 2014](#), cu privire la [degrevarea instanțelor](#) și/sau la [politicile publice din justiție](#), propunerile privind evaluarea performanței *individuale* a magistraților, din mai multe rapoarte de analiză, au rămas fără ecou de-a lungul timpului. Cea mai recentă actualizare a *Regulamentului privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor* a fost realizată prin [Hotărârea CSM 1157 din 3 noiembrie 2015](#), dar încă nu este clar în ce măsură au fost luate în considerare toate rezultatele din [raportul EWMI, 2013](#); [manualul Wittrup, 2011](#); [raportul Lattanzio, 2011](#); [raportul CADI, 2010](#); [raportul IPP, 2008](#). Recentul raport CRPE, dat publicității tot în [noiembrie 2015](#), se concentrează tot asupra performanțelor individuale ale magistraților, în timp ce indicatorii propuși de Funky Citizens în [octombrie 2015](#) se referă exclusiv la performanțele *instituționale* ale instanțelor și parchetelor.

Riscurile/tentațiile de corupție, la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii, sunt vizibile în cel mai recent

raport DNA, pentru anul 2014 ([pag. 11](#), [pag. 68](#)): 6 primi-procurori și 2 procurori de la parchetele de pe lângă judecătorii au fost condamnați definitiv pentru infracțiuni de corupție, iar 2 primi-procurori și 1 procuror adjunct de la aceste parchete au fost condamnați în hotărâri încă nedefinitive. Situația acestor condamnări pentru anul 2013 arată că doar 1 prim-procuror și 1 procuror de la parchetele de pe lângă judecătorii fuseseră condamnați definitiv, iar 1 prim-procuror fusese condamnat printr-o hotărâre încă nedefinitivă la acea vreme. Chiar dacă proporția de numai 1% a acestor cazuri pare ne semnificativă, atunci când ne gândim că există 1.124 de procurori care lucrează la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii, aspirația comună strategiilor SNA și SDSJ este de-a preveni orice astfel de tentații.

sursa datelor: *Raport privind activitatea desfășurată în 2014*. Direcția Națională Anticorupție, 2015.

Privind exclusiv din perspectiva instituțională, România are 176 de unități de parchet care funcționează pe lângă cele 176 de judecătorii. În medie, aceste parchete au o schemă de personal cu câte 8 procurori; tot în medie, însă, aceste parchete funcționează numai cu câte 6 posturi de procuror ocupate. Având în vedere că 70% dintre aceste parchete funcționează cu cel mult 6 procurori, verificăm un indicator statistic ceva mai fin, [mediana](#). Atât în privința posturilor prevăzute pe schema de personal, cât și în privința posturilor ocupate, cele 176 de parchete de pe lângă judecătorii au o mediană de numai 4 procurori. Concret, 105 dintre aceste parchete (60%) funcționează cu cel mult 4 procurori, 78 dintre ele (45%) cu cel mult 3 procurori, iar 31 dintre parchetele de pe lângă judecătorii (18%) funcționează cu cel mult 2 procurori.

La nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii, conform [datelor statistice](#) reflectate și în Tabelul 1, încărcătura pe procuror este de minimum 250 de dosare în fiecare an, deși mediana este de circa 1200 de dosare/an, iar maximul poate depăși 4300 de dosare/an. În parchetele foarte mici (cele 78 care funcționează cu cel mult 3 procurori), măsura de repartizare aleatorie a dosarelor nu se poate aplica, în mod real. Pentru că această măsură este în primul rând o bună recomandare de management și abia apoi o măsură preventivă anticorupție, se pune problema creșterii numărului de procurori în aceste 45% dintre parchetele de pe lângă judecătorii. Față de necesarul actual, de peste 200 de procurori numai la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii, cei aproximativ 100 de absolvenți INM din fiecare an sunt insuficienți pentru o soluție rapidă și sustenabilă. Din aceste motive, explorăm în acest document mai multe opțiuni de reorganizare a parchetelor de pe lângă judecătorii.

Tabelul 1. Extras din Indicele de Performanță al Parchetelor

<i>Parchet</i>	Populație	Posturi	Nr. dosare/ procuror/an	Perfor- manță	Încărcătură z	Operativitate z	Siguranță z
PJ Târgu Lăpuș	190.812	1	1.196	1,67	1,00	5,46	-1,45
PJ Chișineu Criș	49.144	1	1.695	1,15	-1,92	4,51	0,85
PJ Marghita	89.559	2	1.601	1,02	-0,14	2,78	0,42
PJ Sector 6	367.760	23	2.831	0,83	0,98	-1,29	2,79
PJ Horezu	70.049	4	1.021	0,79	0,08	1,20	1,08
PJ Salonta	53.302	2	1.210	0,77	-0,78	0,53	2,57
PJ Caransebeș	102.518	4	1.412	0,67	0,25	1,55	0,20
...
PJ Sector 3	385.439	27	2.561	0,34	1,07	-1,22	1,16
...
PJ Sector 4	287.828	23	2.726	0,05	0,78	-1,34	0,71
...
PJ Arad	256.771	13	1.703	0,02	1,03	-0,45	-0,51
PJ Vaslui	166.491	9	1.368	0,01	0,79	-0,95	0,20
PJ Câmpina	149.552	8	1.240	0,01	0,82	-0,67	-0,13
PJ Sibiu	208.616	13	1.358	0,00	1,03	-1,09	0,07
PJ Curtea de Argeș	92.520	4	1.330	0,00	0,10	-0,95	0,85
PJ Pogoanele	45.147	3	675	-0,02	0,05	-0,30	0,19
PJ Giurgiu	175.927	9	1.507	-0,02	0,74	-0,33	-0,47
...
PJ Sector 2	345.370	26	2.704	-0,11	0,96	-0,90	-0,38
PJ Sector 1	225.453	29	2.441	-0,12	0,68	-1,26	0,22
PJ Sector 5c	271.575	21	2.495	-0,23	0,83	-0,77	-0,74
...
PJ Luduș	55.119	3	1.129	-0,71	-0,29	-0,82	-1,03
PJ Lehliu Gară	48.979	4	1.467	-0,76	-1,15	-1,06	-0,06
PJ Liești	54.034	1	2.646	-1,01	-3,46	1,12	-0,70
PJ Hârșova	25.817	3	1.051	-1,19	-2,58	-0,99	0,00
PJ Dragomirești	31.874	1	1.261	-1,39	-2,62	5,27	-6,82
PJ Târgu Mureș	40.418	13	1.956	-1,45	-3,19	-0,20	-0,98
PJ Vișeu de Sus	86.422	1	4.314	-2,94	-3,41	1,41	-6,82

sursa: „Metodologia privind indicele de performanță.” *Onorată Instanță*. Funky Citizens, 2015.

Note:

- Abrevierea PJ = parchetul de pe lângă judecătoria [denumirea localității].
- Coloana de posturi conține numărul de posturi de procurori efectiv ocupate; numărul de posturi prevăzute în schema de personal este luat în considerare pentru calcularea indicatorului privind încărcătura.
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 a fost ales ca etalon pentru ipoteza simulării din Tabelul 2, tocmai pentru că este cea mai slab cotate dintre marile unități de parchet de pe lângă judecătorii, existente acum.

STAKEHOLDERI

- Consiliul Superior al Magistraturii
- Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- Ministerul Justiției, atât prin Secretariatul Tehnic SNA, cât și prin direcția care se ocupă de SDSJ;
- Ministerul Finanțelor Publice, care asigură sustenabilitatea financiară a instituțiilor implicate;
- Reprezentanța Comisiei Europene, prin prisma MCV.

IMPACT

Comasarea parchetelor de pe lângă judecătorii poate părea o propunere neobișnuită, poate chiar dură. Însă principiile de management public aproape că impun găsirea unei soluții pentru prevenirea riscurilor ce pot apărea în unitățile de parchet cu prea puțini procurori. În ipoteza noastră de lucru, justețea măsurii de comasare a parchetelor de pe lângă judecătorii ar fi confirmată dacă 75-80% dintre parchetele centralizate la nivel județean ar obține o performanță mai bună decât (sau cel puțin egală cu) cea a parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 (vezi Tabelul 1).

Un astfel de parchet, centralizat la nivel județean, comasat din parchetele de pe lângă judecătorii, care deservește toate judecătoriile de pe raza unui tribunal, ar beneficia nu numai de personal peste media acum prevăzută pe schemă (minimum 9 posturi de procuror ocupate, față de media de 8 posturi de procuror prevăzute), ci și de o distribuție mai *uniformă* și/sau mai *echitabilă* a încărcăturii pe procuror: un minimum mai ridicat, de 750 de dosare/an (în loc de 250), cu o mediană relativ similară, de 1350 de dosare/an (în loc de 1200) și un maximum mai scăzut, de numai 2800 de dosare/an (în loc de 4300).

Tabelul 2. Indicele de Performanță al Parchetelor, replicat pentru parchete comasate la nivel județean

Parchet	Populație	Posturi	Nr. dosare/ procuror/an	Performanță	Încărcătură	Operativitate	Siguranță
					z	z	z
PJ Sector 6	367.760	23	2.831	0,83	0,98	-1,29	2,79
PCJ Tulcea	213.083	12	1.359	0,66	0,95	0,06	0,97
PCJ Vâlcea	371.714	23	1.333	0,66	1,30	0,02	0,65
PCJ Bacău	616.168	30	1.412	0,64	1,45	0,04	0,43
PCJ Argeș	612.431	32	1.476	0,63	1,43	-0,62	1,07
PCJ Olt	436.400	21	1.162	0,61	1,42	0,05	0,37
PCJ Neamț	470.766	21	1.475	0,61	1,37	0,18	0,27
PCJ Caraș Severin	295.579	15	1.141	0,58	1,29	0,49	-0,03
PCJ Bihor	575.398	29	1.131	0,52	1,48	-0,24	0,33
PCJ Satu Mare	344.360	15	1.255	0,48	1,31	0,03	0,11
PCJ Gorj	341.594	25	945	0,48	1,37	-0,40	0,48
PCJ Covasna	210.177	10	957	0,47	1,23	0,36	-0,17
PCJ Ilfov	388.738	25	1.413	0,46	1,34	-0,68	0,73
PCJ Constanța	684.082	40	2.345	0,45	1,34	-1,03	1,05
PCJ Buzău	451.069	24	1.073	0,45	1,43	-0,36	0,28
PCJ Suceava	634.810	30	1.170	0,44	1,49	-0,40	0,24
PCJ Dolj	660.544	34	1.463	0,43	1,44	-0,35	0,21
PCJ Teleorman	380.123	24	912	0,42	1,45	-0,22	0,02
PCJ Galați	536.167	27	1.398	0,41	1,42	0,00	-0,19
PCJ Prahova	762.886	33	1.642	0,40	1,46	-0,18	-0,10

PCJ Bistrița Năsăud	286.225	12	1.100	0,39	1,22	-0,17	0,11
PCJ Botoșani	412.626	18	1.260	0,38	1,32	0,00	-0,17
PCJ Hunedoara	418.565	31	1.129	0,37	1,41	-0,21	-0,09
PCJ Brăila	321.212	15	1.456	0,36	1,19	0,06	-0,17
PCJ Iași	772.348	41	1.734	0,36	1,46	-0,90	0,51
PJ Sector 3	385.439	27	2.561	0,34	1,07	-1,22	1,16
PCJ Mehedinți	265.390	25	750	0,33	1,36	-0,26	-0,11
PCJ Dâmbovița	518.745	23	1.717	0,30	1,34	-0,40	-0,04
PCJ Timiș	683.540	41	1.643	0,27	1,45	-0,89	0,26
PCJ Vrancea	340.310	16	946	0,27	1,35	0,04	-0,59
PCJ Harghita	310.867	14	954	0,26	1,32	-0,46	-0,09
PCJ Sibiu	397.322	25	1.043	0,26	1,42	-0,52	-0,13
PCJ Cluj	691.106	37	1.890	0,25	1,42	-1,00	0,32
PCJ Alba	342.376	21	1.116	0,24	1,33	-0,58	-0,02
PCJ Brașov	549.217	32	1.700	0,24	1,38	-0,43	-0,22
PCJ Arad	430.629	23	1.270	0,23	1,39	-0,38	-0,33
PCJ Călărași	306.691	18	1.589	0,22	1,20	-0,95	0,42
PCJ Maramureș	478.659	20	1.352	0,22	1,40	0,08	-0,82
PCJ Mureș	550.846	27	1.650	0,19	1,39	-0,08	-0,73
PCJ Giurgiu	281.422	12	1.588	0,19	1,09	-0,28	-0,25
PCJ Vaslui	395.499	25	1.351	0,17	1,34	-0,83	-0,01
PCJ Sălaj	224.384	9	1.346	0,16	1,09	0,05	-0,66
PCJ Ialomița	274.148	20	1.052	0,14	1,29	-0,65	-0,22
PJ Sector 4	287.828	23	2.726	0,05	0,78	-1,34	0,71
PJ Sector 2	345.370	26	2.704	-0,11	0,96	-0,90	-0,38
PJ Sector 1	225.453	29	2.441	-0,12	0,68	-1,26	0,22
PJ Sector 5	271.575	21	2.495	-0,23	0,83	-0,77	-0,74

sursa metodologiei: [Onorată Instanță](#). Funky Citizens, octombrie 2015.

Note:

- Abrevieri: PJ = parchete (existente) de pe lângă judecătorii; PCJ = parchete (simulate) centralizate la nivel județului, care comasează parchetele de pe lângă judecătorii de pe raza unui tribunal.
- Coloana de posturi conține numărul de posturi de procurori efectiv ocupate; numărul de posturi prevăzute în schema de personal este luat în considerare pentru calcularea indicatorului privind încărcătura „normalizată z.”
- Valorile redată *cursiv* ale performanței și cele „normalizate z” ale indicatorilor privind încărcătura, operativitatea și siguranța parchetelor (simulate) centralizate la nivel județean sunt raportate la valorile *reale* („ceteris paribus”) ale aceluiași indicatori, conform metodologiei aplicate în Tabelul 1, care a fost replicată pentru Tabelul 2.

Dincolo de avantajele deja prezentate mai sus și argumentate în secțiunile următoare, notăm și câteva dezavantaje, care pot fi lesne intuite: Procurorii din parchetele cu încărcătură mare nu se vor putea deplasa prea curând pe raza altor judecătorii din județ, iar procurorii din parchetele cu încărcătură mică s-ar putea opune preluării unor dosare de pe raza altor judecătorii. Cu timpul, aceste asperități se vor atenua, însă va fi nevoie ca bugetarea parchetelor comasate să ia în considerare un nou set de cheltuieli, privind deplasarea procurorilor în interiorul județului, de la o judecătorie la alta. În egală măsură, însă, există posibilitatea reducerii costurilor de regie, prin renunțarea la unele sedii de parchet, astfel încât un studiu de impact bugetar ar fi necesar dincolo de argumentele prezentate în secțiunile următoare din acest document de poziție.

#2 OPȚIUNI DISPONIBILE

OPȚIUNEA #1

Se poate argumenta că fiecare judecătorie ar trebui să aibă un parchet propriu, motiv pentru care comasarea parchetelor de pe raza unui județ (competența teritorială a unui tribunal) se va putea face numai după comasarea judecătoriilor. În cadrul acestei opțiuni, trebuie găsită, în primul rând, o soluție pentru comasarea instanțelor, urmând ca parchetele să fie restructurate ulterior, corespunzător razelor teritoriale ale noilor judecătories. Totuși, există posibilitatea ca procesul de comasare a instanțelor să fie îndelungat, iar rezultatul să nu se reflecte pozitiv și asupra parchetelor. Conceptual, performanța unei instanțe diferă destul de mult de cea a unui parchet, iar măsurile manageriale corespondente pot fi și mai diferite. Comasarea judecătoriilor se poate face, potrivit [art. 38 din Legea 304/2004](#) privind organizarea judiciară, prin Hotărâre de Guvern, la inițiativa Ministerului Justiției, cu avizul CSM. Desigur, pentru asigurarea funcționalității depline, mai ales în relația cu justițiabilii, poate fi nevoie de menținerea unor sedii secundare ale judecătoriilor comasate, în vechile sedii ale judecătoriilor desființate, conform [art. 42](#) și [art. 91](#) din aceeași Lege 304/2004.

OPȚIUNEA #2

În mod obișnuit, considerăm că există câte un parchet pe lângă fiecare judecătorie, însă [art. 92, alin. 2 din Legea 304/2004](#) privind organizarea judiciară permite o interpretare alternativă: Conform legii, este posibil ca parchetele de pe lângă mai multe judecătories să constituie o singură instituție (mai ales pentru că parchetele de pe lângă judecătories nu au personalitate juridică, potrivit [art. 89, alin. 3 din Legea 304/2004](#)). Desigur, parchetele de pe lângă judecătoriesle sectoarelor din București sunt suficient de mari încât să nu necesite comasare (cel puțin nu din motivul evitării riscurilor de management de la care am pornit acest demers). Soluția comasării într-un singur parchet „județean,” care să deservească toate judecătoriesle de pe raza unui tribunal, poate fi propusă, în atenția CSM, de Procurorul General al PICCJ, în baza [art. 41, lit. b\) din Legea 317/2004](#) privind Consiliul Superior al Magistraturii. Desigur, o astfel de propunere va trebui discutată cu corpul magistraților, conform [Legii 303/2004](#) privind statutul judecătoriilor și procurorilor, dar și agreată în prealabil cu Ministerul Justiției, sub autoritatea căruia își desfășoară activitatea procurorii, conform [art. 131 și 132 din Constituție](#).

OPȚIUNEA #3

În urma evaluării efectelor produse în sistemul judiciar de noile Coduri (mai ales cel Penal și cel de Procedură penală, dacă luăm în considerare performanța și nevoile manageriale ale parchetelor), se poate imagina o nouă structură organizatorică pentru toate instanțele și parchetele, urmând să se adopte o nouă Lege privind organizarea judiciară. Această opțiune necesită o intervenție mult mai accentuată a Parlamentului și poate deschide, în paralel, alte subiecte încă neclarificate, cum ar fi autoritatea ministrului justiției asupra procurorilor, statutul magistraților și egalitatea de statut dintre procurori și judecătories, durata mandatelor pentru membrii și Președintele CSM etc. O astfel de dezbatere poate să însoțească și un eventual demers de modificare a Constituției, însă are nevoie de largi consultări în corpul magistraților și cu societatea civilă, respectiv de un pact politic între partidele parlamentare. Este posibil ca un astfel de proiect să se găsească pe agenda CSM-ului rezultat din alegerile care vor urma în 2016.

#3 RECOMANDĂRI

Considerăm că *Opțiunea #3* este complicată și poate fi politizată excesiv, având în vedere eventuala adoptare a unei noi Legi privind organizarea judiciară. Credem că, pentru o problemă managerială, este preferabilă o soluție administrativă, fără să fie nevoie de intervenția Parlamentului. *Opțiunea #1*, deși cantonată tot în zona soluțiilor administrative, pune accentul mai degrabă pe instanțe/judecătorii, iar complexitatea problemelor de drept civil și/sau a celor de management al instanței s-ar putea răsfrânge în mod negativ asupra restructurării unităților de parchet, la nivelul judecătoriilor. Astfel, recomandăm *Opțiunea #2*: printr-un act de administrare, inițiat de PICCJ (cu acceptul MJ) și adoptat de CSM, se pot comasa unitățile de parchet de pe lângă judecătoriile de pe raza unui județ/tribunal.

JUSTIFICARE

Implementarea *Opțiunii #2* contribuie la soluționarea problemei de management de la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii, antrenând și aplicarea uneia din măsurile preventive specifice justiției, pentru evitarea riscurilor de corupție evidențiate în activitatea DNA. Parchetele „județene” pe care le propunem ar continua să deservească toate judecătoriile de pe raza unui tribunal, procurorii putând beneficia de o repartizare aleatorie cu adevărat eficientă. La prima vedere, datele statistice din Tabelul 2 arată că astfel de parchete, comasate la nivel județean, ar avea o performanță generală mai bună decât 4 dintre marile unități de parchet care funcționează acum pe lângă judecătoriile sectoarelor din București. La o privire mai atentă, luând în considerare și valorile celorlalți indicatori utilizați în evaluarea performanței, constatăm că:

- în afară de parchetul comasat Tulcea, toate celelalte ar avea o *încărcătură* mai bună decât actualele parchete de pe lângă judecătoriile din sectoarele Bucureștiului;
- toate parchetele comasate ar avea *operativitatea* mai bună decât 4 dintre parchetele de pe lângă judecătoriile din sectoarele Bucureștiului;
- doar parchetul comasat Maramureș ar avea *siguranța* mai slabă decât parchetul de la judecătoria sectorului 5, care a constituit punctul de reper al simulării.

Parchetul comasat din Sălaj ar urma să aibă doar 9 posturi de procuror ocupate, însă această cifră este chiar mai mare decât media posturilor prevăzute acum pe schema parchetelor de pe lângă judecătorii. Parchetul comasat Covasna ar avea 10 procurori, iar aceste 2 județe sunt printre cele mai slab populate din țară: 210.177 locuitori în Covasna, respectiv 224.384 în Sălaj. Parchetul comasat Tulcea ar avea 12 procurori la o populație deservită de 213.083 locuitori, dar în condiții de transport ceva mai dificile. Numărul median de procurori în parchetele comasate ar fi de 24 de posturi ocupate, pentru o populație mediană de 388.738 de locuitori.

IMPLEMENTARE

În județele cu populație de peste 500.000 de locuitori, adică pe razele Tribunalelor Iași, Prahova, Cluj, Constanța, Timiș, Dolj, Suceava, Bacău, Argeș, Bihor, Mureș, Brașov, Galați și Dâmbovița, comasarea ar putea exclude judecătoria din municipiul-reședință de județ sau ar putea rezulta în apariția a câte două parchete (în loc de 5-6, ca acum), care să funcționeze pe arii geografice distincte. Similar, soluția unor comasări parțiale poate fi utilizată și în județele cu bariere naturale, cum ar fi Hunedoara. Indiferent de soluția aleasă, aceasta va

trebui sprijinită pe un studiu de impact bugetar, care să ia în considerare, pentru fiecare județ din țară, respectiv pentru fiecare astfel de parchet comasat, eventualele costuri suplimentare legate de deplasarea procurorilor de la o judecătorie la alta, pe raza aceluiași tribunal. Aceste elemente vor trebui luate în considerare la momentul elaborării proiectului de Hotărâre CSM, la inițiativa Procurorului General al PICCJ.

MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Desigur, ipoteza simulării, ca și recomandarea din acest document de poziție, pornește de la premisa că nu apare vreo decizie a CSM prin care să se suplinească rapid numărul de procurori prevăzuți în schemele de personal ale parchetelor de pe lângă judecătorii. O astfel de decizie ar putea avea în vedere dublarea numărului anual de absolvenți INM (la secția de procurori) sau atragerea personalului necesar, prin alte metode de recrutare, din sânul celorlalte profesii juridice. Dacă selecția și recrutarea ar putea fi realizate rapid, pentru suplinirea posturilor vacante la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii, atunci recomandarea de mai sus ar putea rămâne fără obiect. Însă, dacă nu există perspective pentru suplinirea rapidă a necesarului de personal în aceste parchete (ipoteza „ceteris paribus”), devine foarte important să găsim o soluție managerială pentru buna administrare a activității parchetelor, pentru îmbunătățirea performanței acestora, inclusiv din perspectiva măsurilor preventive anticorupție.